

Ιωάννης Θ. Ευδοκιμίδης

Τελικά πώς πέρασε ο χρόνος;

Ένας νευρολόγος διαβάσει Καβάφη

Σελ.: 160 • Σχήμα: 13 x 20,5
ISBN: 978-960-499-536-3 • Τιμή: 12,00€

1^η έκδοση: Μάρτιος 2025

ΣΥΝΑΨΕΙΣ - Ποίηση

Τελικά πώς πέρασε ο χρόνος; Ο ποιητής περιγράφει αυτή την κοινή, κοινότητα εμπειρία χρωματισμένη αφενός μεν από νοσταλγία για τις χαμένες πια χαρές της νεότητας, αφετέρου δε από έκπληξη για το «πώς πέρασεν η ώρα». Αυτή η πολλές φορές γλυκόπικρη και εντελώς άκοπη «αναβίωση» περασμένων συμβάντων σχετίζεται με τη λειτουργία ειδικών περιοχών του εγκεφάλου.

Το περιεχόμενο της ονειροπόλησης, το υλικό της, είναι οι μνήμες, τα συμβάντα του παρελθόντος, τα οποία περιέχουν στοιχεία αισθητηριακά (εικόνες, ακούσματα, οσμές κ.λπ.) αλλά και μη αισθητηριακά (σκέψεις και συναισθήματα). Έτσι η ονειροπόληση αντανακλάται σε εγκεφαλικό επίπεδο στην ενεργοποίηση ενός εκτεταμένου εγκεφαλικού κυκλώματος (του default network), που περιλαμβάνει τον κροταφικό λοβό (η μνήμη), τον μετωπιαίο λοβό, το μεταιχμιακό σύστημα (το συναίσθημα με τον αμυγδαλοειδή πυρήνα) και τον

βρεγματικό λοβό (για τον έλεγχο της προσοχής). Η ενεργοποίηση του κυκλώματος αυτού εγκαθιστά τη στροφή της προσοχής του ατόμου από τα συμβαίνοντα στο περιβάλλον στον «εσωτερικό» του κόσμο. Στη διάρκεια αυτής της γλυκόπικρης ονειροπόλησης το εσωτερικό μας ρολόι επιβραδύνεται πιθανότατα γιατί ο χρόνος ο αντικειμενικός δεν έχει καμία σημασία εκείνη την ώρα.

Η αναδρομική εκτίμηση της χρονικότητας, η εκτίμηση δηλαδή του παρελθόντος χρόνου, είναι πάντα μικρότερη του αντικειμενικού γιατί στην ονειροπόληση/ανάμνηση «διαλέγουμε» ορισμένα μόνο («τα σπουδαιότερα») από τα συμβάντα εκείνης της περιόδου. Αυτή η επιλογή εκφράζεται με την επέμβαση της προσοχής στη σημασιολογική και συναισθηματική αξιολόγηση των συμβάντων. Η επιλεκτική αξιολόγηση επιφέρει τρομακτική συμπίκνωση του υποκειμενικού χρόνου. Αυτή είναι η έκπληξη που νιώθει ο ποιητής, την οποία περιγράφει με σαφήνεια και λιτότητα, μεταπλάθοντας έτσι μια κοινή εμπειρία σε ποίημα για «το πέρασμα του χρόνου».

Ο συγγραφέας Ιωάννης Θ. Ευδοκιμίδης, Ομότιμος Καθηγητής Νευρολογίας στο ΕΚΠΑ, σε ένα σύντομο αλλά μεστό έργο προσεγγίζει το ποίημα «Απ' τες εννιά...» του Κ. Π. Καβάφη μέσα από ένα νευροεπιστημονικό πρίσμα: επιχειρεί να αντιστοιχίσει την εμπειρία του «πώς πέρασε ο χρόνος» με τους υποκείμενους νευροψυχολογικούς και νευροβιολογικούς εγκεφαλικούς μηχανισμούς της αντίληψης του χρόνου.

Ο **Ιωάννης Θ. Ευδοκίμίδης** γεννήθηκε στον Πειραιά το 1950 και αποφοίτησε από την Ιωνίδειο Πρότυπο Σχολή Πειραιώς το 1967. Σπούδασε στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και έλαβε την ειδικότητα Νευρολογίας - Ψυχιατρικής. Από το 1978 εργάστηκε στο Αιγινήτειο Νοσοκομείο, στην αρχή ως ιδιευόμενος και στη συνέχεια διανύοντας όλη την ακαδημαϊκή ιεραρχία μέχρι το 2017, οπότε αφυπηρέτησε ως Καθηγητής Νευρολογίας και Διευθυντής της Α' Νευρολογικής Κλινικής. Έχει μετεκπαιδευτεί στο Strasbourg (Γαλλία) το 1984-1985 και στο Freiburg (Γερμανία) το 1990-1992. Στο διάστημα 2012-2014 ορίστηκε διοικητής της Β' Υγειονομικής Περιφέρειας Πειραιώς και Νήσων. Από το 2018 είναι Ομότιμος Καθηγητής Νευρολογίας του ΕΚΠΑ. Κύρια ερευνητικά ενδιαφέροντά του είναι η νευροφυσιολογία και η νευροψυχολογία της οφθαλμοκίνησης, καθώς και η μελέτη της κατανόησης του χώρου και της εικόνας μέσα από τη σπουδή των κινήσεων των οφθαλμών, τόσο σε υγιείς όσο και ασθενείς, αλλά και η μελέτη της γλώσσας και της μνήμης του χώρου.

Επιπλέον στοιχεία για το βιβλίο θα βρείτε στο toposbooks.gr